מסורת השס"ם

עינגול וקולה גדולים הן ואין אחד יכול להוציאו: ואם נפל • שיטול אחד להוציאו: נפש שפפא - משמע נפש ולא נפשות: מן מרשות הרבים: וזה מניח - בראשות היחיד דכל למה דלא כתיב אלא אחד משום מסברא דהאי הוא דממעט דהא קעביד פגנא והאי פגנא ולית תר דמסייע בטולו: ודר' תורה אור

בעינגול של דביקה והוציאו לרשות הרבים, בקורה והוציאו לרה"ר רבי יהודה אומר אם לא יכול אחד להוציאו והוציאוהו שנים חייבין ואם לאו פטורין ר"ש אומר אע"פ שלא יכול אחד להוציאו והוציאוהו שנים פטורים לכך נאמר בעשותה - יחיד שעשאה חייב, שנים שעשאוה פטורין במאי קמיפלגי בהאי קרא ואם נפש אחת תחטא בשגגה מעם הארץ בעשותה: ר"ש סבר תלתא מיעוטי כתיבי נפש תחטא, אחת תחטא, בעשותה תחטא, חד למעוטי זה עוקר וזה מניח וחד למעוטי זה יכול וזה יכול וחד למעוטי זה אינו יכול וזה אינו יכול ורבי יהודה חד למעוטי זה עוקר וזה מניח וחד למעוטי זה יכול וזה יכול וחד למעוטי יחיד שעשאה בהוראת ב"ד *ור"ש *יחיד שעשאה בהוראת ב"ד חייב ור"מ מ כתיב נפש תחטא, אחת תחטא, בעשותה תחטא, תרי מעוטי כתיבי חד למעוטי זה עוקר וזה מניח וחד למעוטי יחיד שעשאה בהוראת ב"ד: אמר מר זה יכול וזה אינו יכול דברי הכל חייב הי מנייהו מיחייב? אמר רב חסדא *זה שיכול, דאי זה שאינו יכול מאי קא עביד אמר ליה רב המנונא *דקא מסייע בהדיה אמר ליה *מסייע אין בו ממש אמר רב זביד משמיה דרבא אף אנן נמי תנינא *היה יושב על גבי המטה וארבע טליות תחת רגלי המטה טמאות מפני שאינה יכולה לעמוד על שלש ור' שמעון מטהר *היה רוכב על גבי בהמה ד' טליות תחת רגלי הבהמה טהורות מפני שיכולה לעמוד על ג' ואמאי הא קמסייע בהדי הדדי, לאו משום דאמרינן מסייע אין בו ממש אמר רב יהודה מריסקרתא לעולם אימא לך מסייע יש בו ממש ושאני הכא דעקרה לה לגמרי דאמרינן עקרה וזימנין עקרה הא וזימנין עקרה הא ליהוי כזב המתהפך מ לא תנן *זב שהיה מטמא על ה' ספסלין או על ה' פונדאות: לאורכן טמאים לרחבן טהורין, ישן - ספק מתהפך עליהן, שמאן אלא לאו משום דאמרינן מסייע אין בו ממש אמר רב פפי משמיה דרבא אף אנן נמי תנינא

רבי

תלתא מיעוטי כתיבי: והא דנקט בעשותה בבריית אפי מהכא משום שהוא מיעוט אחרון שבפסוק ובהא פליגי ולא ידע ר"ש דאמאי נקט במילתיה דר' שמעון יחיד שעשאה חייב ס' ולא נקט ליטמא דלגיל העושה את טולה ולא העושה את מקלתה ושמא ליטמא דשניס שעשאה פטורין משמע

עפי אפי' זה ליט יכול וזה ליט יכול: חד למעוטי זה עוקר וזה מניח: וזה כתב לא אחת וכתב לא אחת מכירו וכתב לא אחת שיעשה לא אלמלא הלא ר"ל לאכנסה ולהוציא הוא דקפיד רחמנא ולימייב אפי' בלא הכנסה: דגן ורבי שמעון יחיד שעשאה בהוצאה ב"ד לא לריך קרא ולא"ל ר"ש לטעמיה דאמר יחיד שעשאה בהוצאה ב"ד חייב כדפירש בקונטרס דהא תנן בהדיה בפ"ק דהוריות (ד' ג') הלך ועשה על פיהן בין הביאו בפרקן בין לא כו' ר' שמעון פוטר ומפרש

מעמא דלה כב"ד אחת הוא:

אמר מר זה יכול וזה ליט יכול: גרלה לר"י דהאי ליט יכול הייט אפי' בעל כח הרבה אלא שהוא עושה הקורה בענין זה בכי האי גונא שאלמלא אחר לא היה יכול לעשותה לבדו כגון כאלבב לו טופסה בענין זה שאינו יכול לעשותה לבדו דמה לו לכמו כיון דהשתא מיהא ליט יכול לעשותה: הי מינייהו מיחייב: לא בעי למימר שיהא פטור אותו שיכול ולייחייב שאינו יכול דאין זה סברא אלא קאמר דליתחייב כמי אפילו שאינו יכול כמו לר' יהודה ור"מ דאמרי לעיל זה ליט יכול וזה ליט יכול חייב:

אמר רב זביד משמיה דרבא אף אנן נמי תנינא דמסייע אין בו ממש קשה לר"י דהכא אית ליה לרב זביד דמסייע אין בו ממש וכן רב אשי בסמוך ובפ"ב דבילה (דף כב.) אמרינן אמימר כחל מינא על יד נכרי בשבת אינו אלא מלי מלי דעתיך כו' ואמר רב לחגא אמה שאין בו סכנה אומר לנכרי ועושה הא מסייע בהדיה דקא ממין ופתח ר"ל אינא רב זביד דקאי כוותך ומאי ליה מסייע אין בו ממש משמע דרב זביד ורב אשי סוברים דיש בו ממש ואין לומר דהא דאמר הכא אין בו ממש לא שיפטר לגמרי אלא דאין בו חיוב חטאת דהא מייתי רב אשי דעבודתו כשרה משמע דאפי' פסולא דרבנן ליכא ר"ל לענין שבת ממי מנגן שיש בו איסורא דרבנן ומיהו לרב אשי אינא למימר דבאמר דשמעה מאמימר סברה אלא לרב זביד קשה דאיהו גופיה קאמר משמיה דרבא דאין בו ממש ואמימר היה הרבה אחר רבא ואפי' אחר רב פפא שהיה תלמידו של רבא ומאי בתר מעשה דאמימר שמעה דרב זביד משמיה דרבא ולא מרבא עצמו ושוב אור"י דהכי פריך התם והא קא מסייע בהדיה דקא ממין ופתח ואע"ג דמסייע אין בו ממש בעלמא הא אית לן למימר דאסרו משום שחיקת סממנין ומשני דאין בו ממש אפילו לענין זה: ור"ש ממכר - פי' בקונטרס דר"ש לטעמיה דפטר זה ליט יכול וזה ליט יכול [ואיט] גרלה לרשב"ל דשאני התם דגלי רחמנא דאיכא קרא לפטור וגרלה דטעמא משום דבעי שיהיה רוב הזב נשא על כל אחד וכן משמע במסכת זבים פ"ד (משנה ה) דתנן הזב בכף מאזנים ומסכב ומשב כעבדו כרע רבי אומרים כרעו אף בהמה • בעומדת אייר לאי בהמלכת כל שעה עוקרת רגל ה' ועומדת על ג' ומאן מה שהתחיהין שאינה יכולה לעמוד על ג' ר"ל כל רגל ליט יכול וגו' אחרים יכולין: וביון דזימנין עקרה הא זימנין הא ליהוי כזב המתהפך: לאורכן ממאין - כן גרים הקונטרס ופי' דממאין משום דאיכא למימר דכל אחד עצמו רובו עליו פעמים על זה ופעמים על זה כדי שיהא רוב הזב נשא על כל אחד מהן ולפי זה אתיא כר"ש דבעי שיהא רוב הזב נשא עליו ור"ש אומר דמלי למימר דאתיא אפילו כרבנן ועצמא דמהרוס משום דה"ל כל אחד מסייע אין בו ממש ומכך ריטא הוא מלי למיפרך דמטמאין לאורכן מספיקא אלא ניחא ליה למיפרך מספיקא דמפרש בה מעמא לאלי- ממאין: ממשמע

מסורת השס"ם

* נלע"ד בגירסת הא דאמרינן בהאשה ... בראשים ... ולכאורה ... ולכאורה ... ...